

BIBLIOGRAFICKÉ CITACE

**Inovační kurz pro knihovníky, Havířov
14. dubna 2010**

BIBLIOGRAFICKÉ CITACE

- Norma ISO 690:1987 a ISO 690-2:1997
- krátká forma bibliografického záznamu
- **k čemu slouží?**
  - identifikace dokumentu a přesného umístění citátu, parafrázované myšlenky apod. v rámci dokumentu
- **kde mohou být umístěny?**
  - v závorkách uvnitř textu
  - jako poznámka pod čarou, na konci kapitoly nebo na konci celého dokumentu

BIBLIOGRAFICKÉ CITACE

- na konci dokumentu **samostatný** seznam bibliografických záznamů -> stručná citace
- pokud **neexistuje samostatný** seznam bibliografických záznamů nebo neobsahuje všechny záznamy -> první citace musí obsahovat všechny povinné údaje
- 3 základní styly citování:
  - pomocí prvního údaje záznamu a data vydání,
  - pomocí průběžných poznámek,
  - pomocí číselných odkazů.

POMOCÍ PRVNÍHO ÚDAJE ZÁZNAMU A DATA VYDÁNÍ

styl běžný pro vědecké a odborné práce

např. (Borgman, 2003, s. 106)

příjmení autora, první slovo jména
korporace, první slova názvu dokumentu

3 a více autorů lze citaci zkrátit – pouze
příjmení prvního autora et al. -> nesmí
dojít k nejednoznačné identifikaci

POMOCÍ PRVNÍHO ÚDAJE ZÁZNAMU A DATA VYDÁNÍ

- v seznamu bibliografických záznamů na konci publikace pak záznamy řadíme abecedně podle:
  1. prvního údaje
  2. roku vydání
  3. podle názvu / pokud jsou přiděleny písemné indexy, tak podle nich

POMOCÍ PRŮBĚŽNÝCH POZNÁMEK

- pomocí číslice v horním indexu nebo v kulaté závorce na řádku – vztahuje se k číselně řazeným poznámkám uspořádaným podle pořadí jejich výskytu v textu
- v rámci jedné poznámky lze citovat více děl
- první citace musí obsahovat – autora, název dokumentu, přesné vymezení stránek
- pokud tyto údaje nedostačují k přesné identifikaci, přidávají se další
- jednotlivé údaje se oddělují pomocí čárek
- např. MLÁDKOVÁ, L., Management znalostí, s. 125.

POMOCÍ PRŮBĚŽNÝCH POZNÁMEK

- často citované dokumenty lze u první citace označit zkráceným výrazem, který se pak používá u dalších citací (dále citováno jako ...)
- u publikace, která je citována vícekrát, lze uvést odkaz na dřívější číslo publikace, ale s jiným vymezením stran
- např. MLÁDKOVÁ, cit. 15, s. 100.

POMOCÍ ČÍSELNÝCH ODKAZŮ

- v rámci vědeckých a odborných publikacích se tato metoda uplatňuje méně
- v rámci textu je uveden v kulatých závorkách číselný odkaz na příslušný bibliografický záznam v seznamu literatury na konci dokumentu
- citace se uvádí v pořadí, v jakém byly poprvé uvedeny
- seznam bibliografických záznamů pak není řazen abecedně, ale podle výskytu v textu
- u opakujících se citací je přiděleno stejné číslo jako citaci první

POMOCÍ ČÍSELNÝCH ODKAZŮ

- pokud je citována pouze určitá část dokumentu, uvádí se v kulaté závorce pouze příslušná strana nebo jejich rozsah
- např. (15, s. 15-16)

BIBLIOGRAFICKÉ ZÁZNAMY

TRADIČNÍ DOKUMENTY

MONOGRAFIE TIŠTĚNÉ

Primární odpovědnost. *Název : podnázev.*

Podřízená odpovědnost. Vydání. Místo vydání :
nakladatel, rok vydání. Rozsah. Edice.

Poznámky. **Dostupnost.** Standardní číslo.

- příjmení se píše vždy velkými písmeny
- křestní jméno může být rozepsané, ale i jako iniciála
- pokud má publikace 2-3 autory, uvádějí se všichni a oddělují se středníkem s pravostrannou mezerou

MONOGRAFIE TIŠTĚNÉ

- pokud má publikace více než tři autory, uvádí se první z nich a připojí se zkratka „et al.“ nebo „aj.“
- i u cizojazyčných publikací se používá pro rozsah česká zkratka „s.“
- pokud neznáme autora, prvním údajem se stává název
- u konferenčních sborníků má primární odpovědnost editor a uvádí se jako první údaj, do závorky se uvádí (ed.)
- název vždy kurzivou
- mezi místem vydání a nakladatelem – dvojtečka s oboustrannou mezerou

PŘÍSPĚVKY VE SBORNÍKU

- Primární odpovědnost k příspěvku. Název : podnázev příspěvku. In Primární odpovědnost ke zdrojovému dokumentu. *Název : podnázev zdrojového dokumentu.* Vydání. Místo vydání : Nakladatel, Rok vydání, Lokace ve zdrojovém dokumentu. Dostupnost. Standardní číslo.

SERIÁLY (ČASOPISY, NOVINY APOD.)

Název : *podnázev*. Odpovědnost k seriálové publikaci. Vydání. Údaje o vydávání (data a/nebo čísla). Místo vydání : Nakladatel, Rok vydání. Edice. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.

- údaj o vydávání – např. 1991- , č. 1-

ČLÁNKY V SERIÁLECH

Primární odpovědnost k článku. Název :
podnázev článku. **Podřízená odpovědnost k
článku.** *Název : podnázev zdrojového dokumentu.*
Vydání. Rok vydání, Svazek/Ročník, číslo, Rozsah
stran. **Dostupnost.** Standardní číslo.

- na rozdíl od příspěvku ve sborníku se neuvádí In!

VYSOKOŠKOLSKÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

VALA, Ladislav. *Projektový management velké dopravní stavby*. Praha, 2008. Diplomová práce (Ing.). České vysoké učení technické, Fakulta dopravní, Ústav ekonomiky a managementu dopravy a telekomunikací.

BIBLIOGRAFICKÉ ZÁZNAMY

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

ELEKTRONICKÉ MONOGRAFIE, SÍDLA WWW, DATABÁZE A POČÍTAČOVÉ PROGRAMY

Primární odpovědnost. *Název : podnázev* [Druh nosiče]. **Podřízená odpovědnost**. Vydání a/nebo Verze. Místo vydání : Nakladatel/Vydavatel, Datum vydání, Datum aktualizace/revize [Datum citování u online dokumentů]. **Edice. Poznámky**. Dostupnost a přístup. Standardní číslo.

- druh nosiče [online], [online databáze], [elektronická pošta], [CD-ROM]...
- Dostupný z WWW: < >

ELEKTRONICKÉ SERIÁLOVÉ PUBLIKACE

Název : podnázev [Druh nosiče]. Vydání a/nebo Verze. Místo vydání : Nakladatel/Vydavatel, Datum vydání, Datum aktualizace/revize [Datum citování u online dokumentů]. **Edice. Poznámky.** Dostupnost a přístup. Standardní číslo.

ČLÁNKY V ELEKTRONICKÝCH SERIÁLECH

Primární odpovědnost k článku. Název :
podnázev článku. *Název : podnázev zdrojového
dokumentu* [Druh nosiče]. Vydání. Datum vydání
zdrojového dokumentu, Svazek (Ročník), Číslo,
Datum aktualizace/revize [Datum citování u
online dokumentů], Lokace v rámci zdrojového
dokumentu. **Poznámky**. Dostupnost a přístup.
Standardní číslo.

ČLÁNKY V ELEKTRONICKÝCH SERIÁLECH

- Hájková, Zuzana; Leparová, Jana; Nejezchlebová, Jana. Informační vzdělávání uživatelů - sekce IVU začíná pracovat. *Ikaros* [online]. 2010, roč. 14, č. 3 [cit. 01. 03. 2010]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ikaros.cz/node/6012>>.

ZDROJE A GENERÁTORY CITACÍ

- BRATKOVÁ, Eva. (zprac.). *Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2 : metodický materiál pro autory vysokoškolských kvalifikačních prací [online]. Verze 2.0, aktualiz. a rozšíř. Praha : Odborná komise pro otázky elektronického zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací, Asociace knihoven vysokých škol ČR, 2008-12-22 [2010-04-12]. 60 s. (PDF). Dostupný z WWW: <<http://www.evskp.cz/SD/4c.pdf>>.*

ZDROJE A GENERÁTORY CITACÍ

- *Citace 2.0 – vše o citování literatury a dokumentů* [online]. [cit. 2010-04-12]. Dostupné z www: <http://www.citace.com/>

ZPRACOVÁNO PODLE:

- BRATKOVÁ, Eva. (zprac.). *Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2 : metodický materiál pro autory vysokoškolských kvalifikačních prací [online]. Verze 2.0, aktualiz. a rozšíř. Praha : Odborná komise pro otázky elektronického zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací, Asociace knihoven vysokých škol ČR, 2008-12-22 [2010-04-12]. 60 s. (PDF). Dostupný z WWW: <<http://www.evskp.cz/SD/4c.pdf>>.*

DĚKUJI ZA POZORNOST.

Byloková Kateřina
byloкова@svkos.cz

